

חק לישראל – פרשת ויחי יום ו'

(ה) אָבִי הַשְּׁבִיעֵנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרֵי אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שְׁמָה תִקְבְּרֵנִי וְעִתָּה אֶעֱלֶה נָא וְאֶקְבְּרָה אֶת אָבִי וְאֲשׁוּבָה: (ה) אָבִי הַשְּׁבִיעֵנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרֵי אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שְׁמָה תִקְבְּרֵנִי וְעִתָּה אֶעֱלֶה נָא וְאֶקְבְּרָה אֶת אָבִי וְאֲשׁוּבָה: (ה) אָבָא קָיִים עָלַי לְמִימְרָהּ הָאֵל אֲנָא מְאִית בְּקִבְרֵי דְאַתְקִנִית לִי בְּאֶרֶעָ דְכְנַעַן תַּמָּן תִּקְבְּרֵנִי וְכַעַן אֲסַק כְּעַן וְאֶקְבֵר יָת אָבָא וְאִיתְנֹב:

(ו) וַיֹּאמֶר פְּרָעָה עֲלֶה וְקַבֵּר אֶת אָבִיךָ בְּאֶשְׁרֵי הַשְּׁבִיעֵהָ: (ו) וַיֹּאמֶר פְּרָעָה עֲלֶה וְקַבֵּר אֶת אָבִיךָ בְּאֶשְׁרֵי הַשְּׁבִיעֵהָ: (ו) וַאֲמַר פְּרָעָה סָק וְקַבֵּר יָת אָבֹדָה כְּמָא דְקָיִים עֲלֶיךָ:

(ז) וַיַּעַל יוֹסֵף לְקַבֵּר אֶת אָבִיו וַיַּעֲלֵה אֹתוֹ כָּל עַבְדֵי פְּרָעָה זָקְנֵי בֵיתוֹ וְכֹל זָקְנֵי אֶרֶץ מִצְרַיִם: (ז) וַיַּעַל יוֹסֵף לְקַבֵּר אֶת אָבִיו וַיַּעֲלֵה אֹתוֹ כָּל עַבְדֵי פְּרָעָה זָקְנֵי בֵיתוֹ וְכֹל זָקְנֵי אֶרֶץ מִצְרַיִם: (ז) וְסָלִיק יוֹסֵף לְמַקְבֵר יָת אָבֹדָה וְסָלִיקוּ עִמֵּיהּ כָּל עַבְדֵי פְּרָעָה סְבֵי בֵיתָהּ וְכֹל סְבֵי אֶרֶעָ דְּמִצְרַיִם:

(ח) וְכֹל בֵּית יוֹסֵף וְאָחָיו וּבֵית אָבִיו רַק טַפָּם וְצִאֲנָם וּבְקָרָם עֲזָבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן: (ח) וְכֹל בֵּית יוֹסֵף וְאָחָיו וּבֵית אָבִיו רַק טַפָּם וְצִאֲנָם וּבְקָרָם עֲזָבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן: (ח) וְכֹל בֵּית יוֹסֵף וְאָחָיו וּבֵית אָבֹדָה לְחֹד טַפְלָהוֹן וְעִנְהוֹן וְתוֹרִיהוֹן שְׁבָקוּ בְּאֶרֶעָ דְּגֹשֶׁן:

(ט) וַיַּעַל עֲמוֹ גַם רָכָב גַּם פְּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחְנֶה כְּבֹד מְאֹד: (ט) וַיַּעַל עֲמוֹ גַם רָכָב גַּם פְּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחְנֶה כְּבֹד מְאֹד: (ט) וְסָלִיקוּ עִמֵּיהּ אַף רַתְכִין אַף פְּרָשִׁין וְהוּהּ מְשֻׁרְתָא סְגִיָּאָה לְחֵדָא:

(י) וַיָּבֵאוּ עַד גֵּרֹן הָאָטָד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ שָׁם מִסְפַּד גָּדוֹל וְכֹבֵד מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֲבֵל שְׁבַעַת יָמִים: (י) וַיָּבֵאוּ עַד גֵּרֹן הָאָטָד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ שָׁם מִסְפַּד גָּדוֹל וְכֹבֵד מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֲבֵל שְׁבַעַת יָמִים: (י) וְאֹתוֹ עַד בֵּית אֲדָרִי דְאָטָד דִּי בְּעֵבֶר דְּיַרְדֵּנָא וְסַפְדוּ תַּמָּן מִסְפַּד רַב וְתַקִּיף לְחֵדָא וְעַבְדֵי לְאָבֹדָה אֲבֵלָא שְׁבַעַת יוֹמִין:

(יא) וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת הָאֲבֵל בְּגֵרֹן הָאָטָד וַיֹּאמְרוּ אֲבֵל כְּבֹד זֶה לְמִצְרַיִם עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אֲבֵל מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן: (יא) וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת הָאֲבֵל בְּגֵרֹן הָאָטָד וַיֹּאמְרוּ אֲבֵל כְּבֹד זֶה לְמִצְרַיִם עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אֲבֵל מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן: (יא) וְחֵדָא יִתְבֵּ אֶרֶעָ כְּנַעֲנָהּ יָת אֲבֵלָא בְּבֵית אֲדָרִי דְאָטָד וְאָמְרוּ אֲבֵל תַּקִּיף דִּין לְמִצְרַיִם עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אֲבֵל מִצְרַיִם דִּי בְּעֵבֶר דְּיַרְדֵּנָא:

(יב) וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי לֹא כֵן בְּאֶשְׁרֵי צֹנִם: (יב) וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי לֹא כֵן בְּאֶשְׁרֵי צֹנִם: (יב) וְעַבְדֵי בְנוּהִי לִיה כֵּן כְּמָא דִּי פְּסָדְנוּ:

(יג) וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בְּנֵי אֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּמַעְרַת שְׂדֵה הַמְּכַפְלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת הַשְּׂדֵה לְאַחֲזֹת קִבְרֵ מֵאֵת עֵפְרוֹן הַחֲתָנִי עַל פְּנֵי מִמְרָא: (יג) וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בְּנֵי אֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּמַעְרַת שְׂדֵה הַמְּכַפְלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת הַשְּׂדֵה לְאַחֲזֹת קִבְרֵ מֵאֵת עֵפְרוֹן הַחֲתָנִי עַל פְּנֵי מִמְרָא: (יג) וְנִסְלֹו יְתִיָּהּ בְּנוּהִי לְאֶרֶעָ דְּכְנַעַן וְקַבְּרוּ יְתִיָּהּ בְּמַעְרַת חֲקַל כְּפֻלְתָא דִּי זָבוּ אַבְרָהָם יָת חֲקַלָא לְאַחֲסִנַת קְבוּרָא מִן עֵפְרוֹן חֲתָאָה עַל אִפֵּי מִמְרָא:

(יד) וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה הוּא וְאָחָיו וְכֹל הָעֲלִיִּים אֹתוֹ לְקַבֵּר אֶת אָבִיו אַחֲרָיָהּ: (יד) וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה הוּא וְאָחָיו וְכֹל הָעֲלִיִּים אֹתוֹ לְקַבֵּר אֶת אָבִיו אַחֲרָיָהּ: (יד) וְתַב יוֹסֵף לְמִצְרַיִם הוּא וְאָחָיו וְכֹל דְּסָלִיקוּ עִמֵּיהּ לְמַקְבֵר יָת אָבֹדָה בְּתַר דְּקַבֵּר יָת אָבֹדָה:

(טו) וַיֵּרָאוּ אַחֵי יוֹסֵף כִּי מֵת אַבְיָהֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהַשֵּׁב יִשִּׁיב לָנוּ אֶת כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ: (טו) וַיֵּרָאוּ אַחֵי יוֹסֵף כִּי מֵת אַבְיָהֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהַשֵּׁב יִשִּׁיב לָנוּ אֶת כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ:

חק לישראל – פרשת ויחי יום ו'

רש"י

(ב) לחנט את אביו – ענין מרחקת בשמים הוא:

(ג) וימלאו לו – השלימו לו ימי חניטתו עד שמלאו לו ארבעים יום: ויבכו אותו וגו' – ארבעים לחניטה ושלשים לבכיה לפי שצאה להם ברכה לרגלו שכלה הרעב והיו מי נילום מתצרכין:

(ה) אשר כריתי לי – כפשוטו כמו (שמות כא) כי יכרה איש. ומדרשו עוד מתיישב על הלשון כמו אשר קניתי. אר"ע כשהלכתי לכרכי היס היו קורין למכירה כירה (ב"ר) ועוד מדרשו לשון כרי דגור שנטל יעקב כל כסף וזהב שהביא מצית לבן ועשה אותו כרי ואמר לעשו טול זה בצביל חלקך במערה:

(ו) כאשר השביעך – ואם לא בצביל השבועה לא הייתי מניחך אבל ירא לומר עבור על השבועה שלא יאמר א"כ אעבור על השבועה שנשבעתי לך שלא אגלה על לה"ק שאני מכיר עודך על שבעים לשון ואתה אינך מכיר בו כדאיתא במס' סוטה (דף לז):

(ז) גרן האטד – מוקף אטדין היה. ור"ד (סוטה יג) על שם המאורע שצאו כל מלכי כנען וגשיאי ישמעאל למלחמה וכיון שראו כתרו של יוסף תלוי בארונם של יעקב עמדו כולן ותלו בו כתריהם והקיפוהו כתרים כגורן המוקף סייג של קו"א:

(יב) כאשר אום – מהו אשר אום: (יג) וישאו אותו בניו – ולא בני בניו שכל אום אל ישאו מטתי לא איש מצרי ולא אחד מצניכס שהם מצנות כנען אלא אתם (ב"ר) וקבע להם מקום ג' למזרח וכן לד' רוחות וכסדרן למסע מחנה של דגלים נקבעו כאן. לוי לא ישר שהוא עתיד לשאת את הארון ויוסף לא ישר שהוא מלך. מנשה ואפרים יהיו תחתיהם וזהו איש על דגלו באותות צאות שמסר להם אביהם לישר מטתו:

(יד) הוא ואחיו וכל העולים איתו – בחזרתן כאן הקדים אחיו למצרים העולים איתו ובהליכתן הקדים מצרים לאחיו שנאמר ויעלו איתו כל עבדי פרעה וגו' ואח"כ כל בית יוסף

(כז) בנימין זאב יטרף – זאב הוא אשר יטרף נבא על שיהיו עתידין להיות חטופין (שופטים כא) וחטפתם לכס איש אשתו בפלגש בגבעה ונבא על שאול שיהיה נואח באויביו סביב שנאמר (ש"א יד) ושאול לכד המלוכה וילחם במואב ובאדום וגו' ובכל אשר יפנה ירשיע: צחקר יאכל עד – לשון ביזה ושלל המתורגם עדלאה. ועוד יש לו דומה בלשון עברית (ישעיה לג) אז חולק עד שלל ועל שאול הוא אומר שעמד בתחלת בוקרן (ס"א פריחתן) וזריחתן של ישראל: ולערב יחלק שלל – אף משתקע שמשן של ישראל ע"י נבוכדנצר שיגלם לבבל: יחלק שלל – מרדכי ואסתר שהם מצנימין יחלקו את שלל המן שנאמר הנה בית המן נתתי לאסתר. ואונקלוס תרגם על שלל הכהנים בקדשי המקדש:

(כח) וזאת אשר דבר להם אביהם ויבדך אותם – והלא יש מהם שלא צרכם אלא קנטרן אלא כך פירשו וזאת אשר דבר להם אביהם מה שנא' בענין. יכול שלא בדרך לראובן שמעון ולוי ת"ל ויבדך אותם כולם במשמע: איש אשר כבדו – ברכה העתידה לבא על כל אחד ואחד: בדרך אותם – לא היה לו לומר אלא איש אשר כבדו בדרך איתו מה ת"ל בדרך אותם לפי שנתן ליהודה גבורת ארי ולבנימין חטיפתו של זאב ולנפתלי קלותו של איל יכול שלא כללן כולם בכל הברכות ת"ל בדרך אותם:

(כט) נאסף אל עמי – על שם שמכניסין הנפשות אל מקום גניזתן שיש אסיפה בלשון עברי שהיא לשון הכנסה כגון (שופטים יט) ואין איש מאסף אותם הביתה (דברים ב) ואספתו אל תוך ביתך (ויקרא כג) באספכם את תבואת הארץ הכנסתם לבית מפני הגשמים. באספכם את מעשיכם. וכל אסיפה האמורה במיתה אף היא לשון הכנסה: אל אבותי – עם אבותי:

(לג) ויאסף רגליו – הכניס רגליו: ויגוע ויאסף – ומיתה לא נאמרה בו ואמרו רז"ל יעקב אבינו לא מת (תענית ה):

חק לישראל – פרשת ויחי יום ו'

שליח אל יוסף לומר לו כן. ואת מי אוו את בני בלהה שהיו רגילין אלכו שנא' והוא נער את בני בלהה: אביך איה – (ב"ר יצמות סה) שינו בדבר מפני השלום כי לא איה יעקב בן שלח נחשד יוסף בעיניו:

(יז) שא נא לפפע עבדי אלהי אביך – אם אביך מת אלהיו קיים והם עבדיו:

(יח) וילכו גם אחיו – מוסף על השליחות: (יט) כי התחת אלהים אני – שמא במקומו אני בתמיה אם הייתי רואה להרע לכם כלום אני יכול והלא אתם כולכם חשבתם עלי רעה והקב"ה חשבה לטובה והיאך אני לבדי יכול להרע לכם:

(כא) וידבר על לבם – דברים המתקבלים על הלב עד שלא ירדתם לכאן היו מרננים עלי שאני עבד ועל ידיכם נודע שאני בן חורין ואני הורג אתכם מה הבריות אומרות כת של בחורים ראה ונשתבח בהן ואמר אחי הם ולבסוף הרג אותם יש לך אח שהורג את אחיו ד"א עשרה נרות לא יכלו לכבות נר אחד וכו': (כג) על ברכי יוסף – כתרגומו גלן בין ברכיו:

ואחיו אלא לפי שראו הכבוד שעשו מלכי כנען שחלו כתריותם בארונם של יעקב נהגו בהם כבוד:

(טו) ויראו אחי יוסף כי מת אביהם – מהו ויראו הכירו במיתתו אלל יוסף שהיו רגילים לסעוד על שולחנו של יוסף והיה מקרבן בשביל כבוד אביו ומשמת יעקב לא קרבן (ב"ר): לו ישטמנו – שמא ישטמנו לו מתחלק לענינים הרבה יש לו משמש בלשון בקשה ולשון הלוואי כגון לו יהי כדבריד לו שמעני ולו הואלנו לו מתנו ויש לו משמש בלשון אם ואולי כגון לו חכמו לו הקשבת למרותי ולו אנכי שוקל על כפי ויש לו משמש בלשון שמא לו ישטמנו ואין לו עוד דומה במקרא והוא לשון אולי כמו אולי לא תלך האשה אחרי לשון שמא הוא ויש אולי לשון בקשה כגון אולי יראה ה' בעניי אולי ישיב ה' אותי הרי הוא כמו לו יהי כדבריד ויש אולי לשון אם אולי יש חמשים לדיקים:

(טז) וילוו אל יוסף – כמו וירם אל בני ישראל איה למשה ולאחרן להיות שלוחים אל בני ישראל אף זה וילוו אל שלוחם להיות

נביא – מלכים א' ב' א' – יב"

(א) ויקרבו ימי דוד למות ויצו את שלמה בנו לאמר: (ב) אנכי הלא בדרך כל הארץ ותזקת והיית לאיש: (ג) ושמרת את משמרת יהוה אלהיך ללכת בדרךיו לשמר חקתיו מצותיו ומשפטי ויעדותיו כפתוב בתורת משה למען תשכיל את כל אשר תעשה ואת כל אשר תפנה שם: (ד) למען יקים יהוה את דברו אשר דבר עלי לאמר אם ישמרו בניך את דרכם ללכת לפני באמת בכל לבבם ובכל נפשם לא יפרת לה איש מעל פסא ישראל: (ה) וגם אתה ידעת את אשר עשה לי יואב בן צרויה אשר עשה לשני שרי צבאות ישראל לאבנר בן נר ולעמשא בן יתר ויהרגם וישם דמי מלחמה בשלם ויתן דמי מלחמה בחגרתו אשר במתניו ובנעלו אשר ברגליו: (ו) ועשית כחכמתך ולא תורד שיבתו בשלם שאל: (ז) ולבני ברזלי הגלעדי תעשה חסד והיו באבלי שלחנה כי בן קרבו אלי בברחי מפני אבטלום

חק לישראל – פרשת ויחי יום ו'

אחיה: (ח) והנה עמך שמעי בן גרא בן הימיני מבחרים והוא קללני קללה נמרצת ביום לכתתי מחננים והוא ירד לקראתי הירדן ואשבע לו בידוד לאמר אם אמיתך בחרב: (ט) ועתה אל תנקהו כי איש חכם אתה וידעת את אשר תעשה לו והורדת את שבתו בדם שאול: (י) וישכב דוד עם אבתיו ויקבר בעיר דוד: (יא) והימים אשר מלך דוד על ישראל ארבעים שנה בחברון מלך שבע שנים ובירושלם מלך שלשים ושלש שנים: (יב) ושלמה ישב על פסא דוד אביו ותפן מלכתו מאד:

משנה – פרה פרק ב'

(א) רבי אליעזר אומר, פרת חטאת המעברת, בשרה. וחכמים פוסלין. רבי אליעזר אומר, אינה נלקחת מן הנכרים. וחכמים מכשירים. ולא זו בלבד, אלא כל קרבנות הצבור והיחיד, באין מהארץ ומחוצה לארץ, מן החדש ומן הישן, חוץ מן העמר ושתי הלחם שאינו באין אלא מן החדש ומן הארץ:

עקרה כשרובעה, שהנכרי חס על בהמתו שלא תעקר: ולא זו בלבד – לא צפרת חטאת בלבד פליגי ר' אליעזר ורבנן, אלא בכל קרבנות הצבור והיחיד פוסל ר' אליעזר חס נלקחו מן הנכרים, דחייש לרביעה. וחכמים מכשירין. ואין הלכה כר' אליעזר: דרין מארץ ומחוצה לארץ – כל הקרבנות באין בין מן הארץ בין מחוצה לארץ בין מן החדש בין מן הישן: חוץ מן העומר ושתי הלחם – דאמר קרא (ויקרא כג) כי תבואו אלהארץ וקצרתם את קצירה והבאתם את עומר, ובשתי הלחם כתיב (שם) ממושבותיכם תבואו לחם. ואין באין אלא מן החדש, דכתיב זהו מנחה חדשה:

רע"ב – (ח) ר' אליעזר אומר פרה מעוברת כשרה – ר' אליעזר ורבנן להכא קיימי בשיטת ר' יהודה דאמר לקמן בפרקין דעלה עליה זכר אינה פסולה אלא אם כן עלה עליה מדעת בעל הפרה, ופליגי הכא במעוברת שעלה עליה זכר מעצמו בלא דעת הבעלים, ור' אליעזר דמכשיר סבר עובר ירך אמו הוא והוי כגופה דפרה, ורבנן דפסלי סברי עובר לאו ירך אמו הוא ונפסלת מחמת מלחכה שנושאת את עוברת. והלכה שהי אפסולה משעה שעלה עליה זכר אפילו שלא מדעת בעלים ואפילו אינה מעוברת, ודלא כר' יהודה: אינה נלקחת מן הנכרים – שחוקים על הרביעה ושמה נרבעת בידם: וחכמים מכשירין – מפני שהבהמה נעשית

(ב) פרה שקרניה וטלפיה שחורים, יגוד. גלגל העין והשנים והלשון אינם פוסלים בפרה. והננסת, בשרה. היתה בה יבלת וחתכה, רבי יהודה פוסל.

רבי שמעון אומר, כל מקום שננטל ולא העלה מקומו שער אדום, פסולה: רע"ב – (ג) יגוד – יחוד. כמו גודו אילנא (דניאל 7): והננסת – קטנה ביותר. שזה מוס

(ג) יוצא דפן, ואתגן, ומחיר, פסולה. רבי אליעזר מכשיר, שנאמר (דברים כג), לא תביא אתגן זונה ומחיר כלב בית ה' אלהיה, ואין זו באה לבית.

חק לישראל – פרשת ויחי יום ו'

כָּל הַמוֹמִים הַפּוֹסְלִים בְּמִקְדָּשִׁים, פּוֹסְלִים בְּפָרָה. רָכַב עָלֶיהָ, נִשְׁעַן עָלֶיהָ, נִתְלָה בְּזַנְבָּה, עָבַר בָּהּ אֶת הַנֶּהָר, קָפַל עָלֶיהָ אֶת הַמוֹסְרָה, נָתַן טְלִיתוֹ עָלֶיהָ, פָּסוּלָה. אָבַל קִשְׁרָה בְּמוֹסְרָה, עָשָׂה לָהּ סַנְדֵּל בְּשִׁבִיל שְׁלֵא תַחְלִיק, פָּרַס טְלִיתוֹ עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַזְּבוּבִים, בְּשָׂרָה. זֶה הַפְּלָל, כֹּל שֶׁהוּא לְצַרְפָּה, בְּשָׂרָה. לְצַרְף אַחַר, פָּסוּלָה:

נסתייע זה כשעבר את הגנה: קיפל עליה את המוסרה – החצל שקושר אותה זו הפלו נותנו על גופה: נתן טליתו עליה פסולה – נאמר בפרה (שם) אשר לא עלה עליה עול, ונאמר בעגלה ערופה (דברים כא) אשר לא עובד זה אשר לא משכה בעול, מה עול האמור בעגלה עשה שאר עבודה פסולה כעול, אף עול האמור בפרה עשה שאר עבודה פסולה כעול: בשביל שלא תחליק – שלא יחליקו רגליה ותפול: לאורך אחר פסולה – ואפילו ללכוד וללכוד פסולה:

רע"ב – (ג) יולא דופן פסולה – כשאר קדשים. לכתוב (ויקרא כז) כי יולד, פרט ליולא דופן. ואע"ג דפרה לאו קדשי מזבח היא אלא קדשי זדק הבית, מכל מקום יולא דופן פסולה, לחטאת קרייה רחמנא: רבי אליעזר מכשיר – באתנן ומחיר דוקא. ואין הלכה כר' אליעזר: כל המומין הפוסלים במוקדשים – בצכורות פרק על אלו מומין, מפרשים המומין הפסולין במוקדשים: פוסלין בפרה – לכתוב (במדבר יט) אשר אין זה מוס: עבר זה את הגהר אחז בזנבה –

(ד) שָׁכַן עָלֶיהָ עוֹף, בְּשָׂרָה. עָלָה עָלֶיהָ זָכַר, פָּסוּלָה. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, אִם הֵעֵלָהּ, פָּסוּלָה. וְאִם מִעֲצָמוֹ, בְּשָׂרָה:

הוא ניחא ליה, חשבינן לגבי פרת חטאת נמי ניחא ליה, ועוד אם באת להכשיר אם כן הוא ניחא ליה ומשום הכי פסולה: העלה פסולה – לאו דוקא העלה אלא אם עלה עליה לדעת הבעלים אפילו עלה מעצמו פסולה. ואם שלא לדעת הבעלים כשרה. ואין הלכה כר' יהודה:

רע"ב – (ז) עלה עליה זכר פסולה – אע"ג דלא ניחא ליה משום דמיה יקרים ומפסיד טובא, ובעבודה דלא ניחא ליה לא מפסלה, לכתוב בעגלה ערופה (שם) אשר לא עובד זה, כתיב עבד וקרינן עובד, מה עבד דניחא ליה, אף עובד דניחא ליה, וילפינן פרת חטאת מינה. מכל מקום הואיל ובשאר פרות

(ח) הָיוּ שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת שְׁחֹרוֹת אוֹ לְבָנוֹת בְּתוֹךְ גּוּמָא אַחַת, פָּסוּלָה. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, אֶפְלוֹ בְּתוֹךְ כּוּס אֶחָד הָיוּ בְּתוֹךְ שְׁנֵי כּוּסוֹת וְהָן מוֹכִיחוֹת זֹאת זֹאת, פָּסוּלָה. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר, אֶפְלוֹ אֶרְבַּע אֶפְלוֹ חֲמִשָּׁה וְהָן מְפֹזְרוֹת, יִתְלוֹשׁ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר, אֶפְלוֹ חֲמִשָּׁים. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתִירָא אֹמֵר, אֶפְלוֹ אַחַת בְּרֵאשָׁה וְאַחַת בְּזַנְבָּה, פָּסוּלָה. הָיוּ בָּהּ שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת, עֶקְרָן מִשְׁחִיר וְרֵאשֶׁן מְאָדִים, עֶקְרָן מְאָדִים וְרֵאשֶׁן מִשְׁחִיר, הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הַנְּרָאָה, דְּבָרֵי רַבִּי מְאִיר. וְחֲכָמִים אֹמְרִים, אַחַר הָעֶקֶר:

אלא שחייב אדם לומר בלשון רבו, שרבו של ר' יהודה היה קורא לגומא כוס, הכי מוכח בתוספתא: מוכיחות – מכוונות וסמוכות זו בלל זו: ר' אליעזר אומר אפילו חמשים – כלומר אפילו טובא והן מפוזרות, יתלוש. והלכה כתנא קמא: אחר הנראה – היינו אחר ראשן של שערות: אחר העיקר – ואם עיקרן

רע"ב – (ה) היו זה שתי שערות שחורות פסולה – לכתוב לדומה תמימה, אי במומין הכי כבר אמור אשר אין זה מוס, אלא שתהא תמימה בלדמימות: ר' יהודה אומר בתוך כוס אחד – גרסינן, ולא גרסינן אפילו. במקום שהיה שונה תנא קמא גומא, היה שונה ר' יהודה כוס. גומא וכוס אחד הוא,

חק לישראל – פרשת ויחי יום ו'

לדברי חכמים, ששיעור שתי שערות האמורות בכל מקום הוא כלי שיהיו ניטלות צפי הזוג. וכן הלכה:

מאדים ורחשן משחיר ויש צעיקר שמאדים כדי שינטל צפי השוג, יגזוז רחשן המשחיר והיא כשרה. אבל אם אין צעיקר המאדים שיעור שיוכלו להנטל צפי הזוג, פסולה אפילו

גמרא – נדה דף ט"ז ע"א

ומודים חכמים לרבי עקיבא ברואה כתם: אמר רב למפרע ורבי מאיר היא ושמואל אמר מכאן ולהבא ורבנן היא מכאן ולהבא פשיטא מהו דתימא הואיל ומעת לעת דרבנן וכתמים דרבנן מה מעת לעת לא מטמאה את בועלה אף כתמים לא מטמאה את בועלה קא משמע לן ואימא הכי נמי התם אין שור שחוט לפניך הכא יש שור שחוט לפניך וכן אמר ריש לקיש למפרע ורבי מאיר היא רבי יוחנן אמר מכאן ולהבא ורבנן היא:

רש"י על הגמרא

דלחמול לא חזאי אלא סייג בעלמא הוא: הכא הכי שור שחוט לפניך – דלכפור לא נתעסקה ובשוק של טבחים לא עברה ומיום שלבשתו היא כספק זה:

ור"מ היא – דמחמיר בכתמים כלאמר צפ"ק (לעיל ה) ולקמן צפרק בא סימן (דף נב): פשיטא – מאי מודי הא בלמפרע פליגי לגבי מעת לעת ולא במכאן ולהבא: וכתמים דרבנן – אפי' מכאן ולהבא: אין שור שחוט –

זוהר – יתרו דף פ"ח ע"א

רבי יהודה אמר, בעי לאתענגא בהאי יומא, ולמיכל תלת סעודתי בשבתא, בגין דישתכח שבעא וענוגא בהאי יומא בעלמא: רבי אבא אמר, לאזדמנא ברכתא באינון יומין דלעילא, דמתברכאן מהאי יומא. והאי יומא, מליא רישיה דזעיר אנפין, משלא דנחית מעתיקא קדישא סתימא דכלא, ואטיל לחקלא דתפוחין קדישין, תלת זמני, מפד עייל שבתא, דיתברכון בלהו פחדא: ועל דא בעי בר נש, לאתענגא תלת זמנין אליו, דהא בהא תליא מיהימנותא דלעילא, בעתיקא קדישא, ובזעיר אפיו, ובחקלא דתפוחין. ובעי

חק לישראל – פרשת ויחי יום ו'

בַּר נֶשׁ לְאַתְעַנְגָּא בְּהוּ, וְלִמְחַדֵּי בְּהוּ. וּמֵאן דְּגָרַע סְעוּדָתָא מְנַיְהוּ, אַחְזִי
פְּגִימוּתָא לְעֵילָא וְעוֹנְשִׁיהּ דְּהָהוּא בַּר נֶשׁ סָגִי:
בְּגִינֵי בְּה, בְּעֵי לְסִדְרָא פְּתוּרִיהּ, תְּלַת זְמַנֵּי, מִכַּד עֵייל שְׁבֻתָא, וְלֹא יִשְׁתַּבַּח
פְּתוּרִיהּ רִיקְנִיא, וְתִשְׁרֵי בְּרַכְתָּא עֲלֶיהָ, כָּל שְׂאָר יוֹמֵי דְשְׁבֻתָא. וּבְהֵאֵי מְלָה,
אַחְזִי, וְתַלֵּי מְהִימְנוּתָא לְעֵילָא:

הלכה – הרמב"ם הלכות שבת פ"ה

(ט) חלב שהתיכו וקרבי דגים שנמוחו נותן לתוכן שמן כל שהוא ומדליק אבל שמנין שאין מדליקין בהן אפילו ערבן בשמנים שמדליקין בהן לא ידליק מפני שאין נמשכין: (י) אין מדליקין בעטרן מפני שריחו רע שמא יניחנו ויצא וחובה עליו לישיב לאור הנר ולא בצרי מפני שריחו טוב שמא יקח ממנו מן הנר ועוד מפני שהוא עף ולא בנפט לבן ואפילו בחול מפני שהוא עף ויבא לידי סכנה:

מוסר – מספר דברים שבקדושה ט"ג

א. כָּל הַעֲרוֹת שֶׁבָּאוּ עַל יַעֲקֹב מִדִּינָה וְיוֹסֵף וְכֵן כָּל־מִשְׁעָם שֶׁלֹּא יִתְגַּאֲהַר יַעֲקֹב עַל עֲשׂוֹ אָחִיו: ב. אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה קִוּן בָּא בְּגִסּוֹת הָרוּחַ וְהַבֵּל בְּנִמְיֻכּוֹת רוּחַ דְּכִתִּיב (תהלים יא) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשֻׁבָּרָה מִהַ כְּתִיב (בראשית ה) וַיִּשַׁע ה' אֶל הַבֵּל וְאֶל מִנְחָתוֹ וְאֶל קִוּוֹ וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה: ג. וְנִעְמָן הָיָה אִישׁ גְּדוֹל מִהוּ גְדוֹל שֶׁהָיָה רוּחוֹ גָּסָה עָלָיו וְעַל יָדֵי בֶן נְצֻטְרֵעַ: ד. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי וְדַאי יוֹסֵף לֹא נִזְכַּר שְׁמוֹ בְּדִגְלִים דְּכִתִּיב (במדבר א) דָּגַל מַחֲנֵה אֲפֹרִים וְלֹא דָּגַל מַחֲנֵה יוֹסֵף לְפִי שֶׁנִּתְגַּאֲהַר עַל אָחִיו: